

ΣΤΕ 560/2018 [Νόμιμα ΥΑ για τον καθορισμό ζώνης Α και χρήσεων γης εντός αυτής καθώς και για την οριοθέτηση ζώνης Β προς προστασία αρχαιολογικού χώρου]

Περίληψη

-Η έκταση των χερσαίων αρχαιολογικών χώρων της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του ν. 3028/2002 υπόκειται σε καθεστώς ιδιαίτερης προστασίας. Εν όψει και της σχετικής συνταγματικής επιταγής, ο νομοθέτης οργανώνει το καθεστώς προστασίας κατά τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται η διατήρηση αναλλοίωτων των μνημειακών, οικιστικών ή ταφικών συνόλων που περιλαμβάνουν οι αρχαιολογικοί χώροι, περαιτέρω δε να δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για την ανάδειξη των συνόλων αυτών, με τη πρόβλεψη ελεύθερων χώρων πέριξ των μνημείων, η οποία κατατείνει στη σύνθεση της αναγκαίας ιστορικής, αισθητικής και λειτουργικής ενότητάς τους και στην αποτελεσματική προστασία τους. Με τις διατάξεις αυτές παρέχεται στη Διοίκηση η δυνατότητα να διαβαθμίζει την προστασία των αρχαιολογικών χώρων, ιδιαίτερα όταν αυτοί είναι εκτεταμένοι, κατά ζώνες. Στην πρώτη ζώνη μπορεί να θεσπίζεται απόλυτη, κατ' αρχήν, απαγόρευση της δομήσεως (Ζώνη Προστασίας Α'), ενώ στη δεύτερη μπορεί να θεσπίζονται ειδικοί όροι δομήσεως και περιορισμοί στις χρήσεις γης (Ζώνη Προστασίας Β').

-η απόφαση καθορισμού ζωνών προστασίας εντός αρχαιολογικού χώρου, το περιεχόμενο της οποίας διαβαθμίζεται κατά νόμον ως προς την ένταση της θεσπιζόμενης προστασίας, από τη δυνατότητα δόμησης υπό όρους (ζώνη Β'), έως την πλήρη απαγόρευση δομήσεως (ζώνη Α'), φέρει κανονιστικό χαρακτήρα και συνεπώς, δεν ελέγχεται εξ επόψεως αιτιολογίας αλλά μόνον εξ επόψεως συνδρομής των όρων της εξουσιοδοτήσεως, επί τη βάσει της οποίας εκδίδεται, στους οποίους περιλαμβάνεται η ιδιότητα της εκτάσεως ως αρχαιολογικού χώρου, καθώς και της τυχόν υπερβάσεως των ορίων της. Η ειδικότερη δε αξιολόγηση των κριτηρίων της εξουσιοδοτικής διατάξεως ανήκει στην ουσιαστική κρίση της Διοικήσεως, η οποία εκφεύγει, κατ' αρχήν του ακυρωτικού ελέγχου.

-Η επίμαχη κανονιστική ρύθμιση περί καθορισμού ζώνης Α' και χρήσεων γης εντός αυτής για την προστασία του αρχαιολογικού χώρου στην περιοχή της Αργυρουπόλεως, όπου ευρίσκεται το ακίνητο του αιτούντος και η οριοθέτηση ζώνης Β' για τον ίδιο σκοπό, ευρίσκει επαρκή τεκμηρίωση στα στοιχεία του φακέλου, ως προς τις ειδικότερες συνθήκες και τις ιδιαιτερότητες της επίμαχης περιοχής. Οι προσβαλλόμενες αποφάσεις, καθώς και οι γνωμοδοτήσεις και τα πρακτικά αυτοψίας στα οποία αυτές στηρίζονται, προσδιορίζουν, με συγκεκριμένη αναφορά στα

προστατευτέα μνημειακά, ταφικά και οικιστικά σύνολα τον επίμαχο αρχαιολογικό χώρο, καθώς και το ελεύθερο φυσικό περιβάλλον που επιτρέπει και ευνοεί την ανάδειξή τους και συντίθεται με αυτά σε αισθητική και λειτουργική ενότητα. Ενόψει των ανωτέρω η επίμαχη ρύθμιση είναι νόμιμη και κείται εντός της νομοθετικής εξουσιοδοτήσεως της διατάξεως του άρθρου 13 παρ.2 του ν. 3028/2002, τα δε περί του αντιθέτου προβαλλόμενα είναι απορριπτέα ως αβάσιμα.

-Λόγος ακυρώσεως, κατά το μέρος που με αυτόν προβάλλεται αναιτιολόγητο των προσβαλλόμενων αποφάσεων, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος διότι η ανωτέρω υπουργική απόφαση έχουσα κανονιστικό χαρακτήρα κείται εντός των ορίων της εξουσιοδοτήσεως, και δεν ελέγχεται από πλευράς αιτιολογίας. Κατά το μέρος δε που αμφισβητείται η ουσιαστική εκτίμηση της Διοικήσεως ως προς το απαραίτητο εύρος των ζωνών προστασίας, ο λόγος είναι απορριπτέος ως απαράδεκτος.

-Προβάλλεται ότι η ένταξη τριών μόνο ταβερνών εκ των επτά συνολικώς της συγκεκριμένης περιοχής, μεταξύ των οποίων και αυτής του αιτούντος, σε ζώνη απόλυτης αρχαιολογικής προστασίας, χωρίς αρχαιολογική τεκμηρίωση, αλλά βάσει αυθαίρετης χαράξεως μιας γραμμής ανατολικά και δυτικά της οδού παραβιάζει τις αρχές της αναλογικότητας, της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του διοικούμενου και της ισότητας, καθώς και τις διατάξεις των άρθρων 17 και 24 του Συντάγματος, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του ν. 3028/2002. Όμως, η υπουργική απόφαση περί καθορισμού ζωνών Α απόλυτης προστασίας αποβλέπει στην προστασία του αρχαιολογικού χώρου της Αργυρουπόλεως, η οριοθέτηση δε της ζώνης Α1, η οποία ευρίσκονται οι επίδικοι αγροί, τεκμηριώνεται επαρκώς και η εν λόγω απόφαση κείται εντός της εξουσιοδοτήσεως του άρθρου 13 του ν. 3028/2002. Εν όψει τούτων, οι λόγοι περί παραβίασεως των ως άνω διατάξεων ως και της αρχής της αναλογικότητας είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι, ανεξαρτήτως μάλιστα ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση, δεν αναιρείται η κατά προορισμό χρήση του επίδικου ακινήτου, εν όψει και της νεότερης υπουργικής αποφάσεως περί καθορισμού των επιτρεπόμενων εντός της Ζώνης Α1 χρήσεων γης. Η διαφοροποίηση, εξ άλλου των ευρισκόμενων στην περιοχή ταβερνών ως προς την ένταξή τους στις ζώνες προστασίας του αρχαιολογικού χώρου της Αργυρουπόλεως έγινε βάσει νομίμων κριτηρίων και, ως εκ τούτου, δεν αντίκειται στην αρχή της ισότητας. Τέλος, δεν τίθεται εν προκειμένω, ζήτημα προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του αιτούντος προεχόντως διότι η ανανέωση της άδειας λειτουργίας του καταστήματος του είχε χορηγηθεί υπό τον όρο της ισχύος της μέχρι τη θεσμοθέτηση των Ζωνών προστασίας των αρχαιοτήτων της περιοχής, ενώ με την τροποποίηση της προσβαλλόμενης ρύθμισης επετράπη η λειτουργία του, υπό τους αναφερόμενους σ' αυτήν περιορισμούς.

Πρόεδρος: Αθ. Ράντος

Εισηγητής: Μ. Γκορτζολίδου

Νόμος και Φύση

Αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη

<http://nomosphysis.org.gr>

Το πλήρες κείμενο της απόφασης θα αναρτηθεί αμέσως μετά την καθαρογραφή της από το Δικαστήριο.